

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

10 frt — kr.
5 „ — „
2 „ 50 „
1 „ — „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzár hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Magyar udvartartás.

Debreczen, augusztus 1.

(k.) Különös hír érkezik Bécsből. A király a budapesti várpalotát kinevezte „Burg“-nak, a mi azt jelenti hogy ezentul állandó lakhelyeül kívánja tekinteni, miután alapkövébe befalazta az okmányt, hogy azon épüljön fel a maga és utódainak fejedelmi otthona.

Azt is beszélik, hogy a »Burg«-gá avatás részletei is el vannak már döntve s a rendes, szolgálattevő gyalog testőrség szerepét a budai kir. várpalotában a koronaőrség fogja teljesíteni, a melynek szervezetét épen most alakították át s legénységét most szaporították meg s nagy részben ki is cserélték. Ezenkívül mindennap meg fog jelenni e várban a diszórség, melyet idáig csak a király jelenlétében tisztelhetett vendégéül s általában úgy érzik, mintha az önálló magyar udvartartás szellege lebegtetné ezeket az egyszerű tényeket az öt megelőző suhanó árnyakként szemünk előtt.

Nagy dolog ez s még nagyobb teszi az, a mit a bécsi hír hangoztat, hogy t. i. a király saját kezességéből rendelte ezt el így menten és függetlenül minden befolyástól, a melyet reá a kormány gyakorolhat, — úgy hogy Bánffy br. nem igen sütkérezhetik jelenleg a királyi tényirt való felelősségének ezuttal örömrésztében.

Igen örömrészt, mert ma nem szabad kutatnunk és hánytorgatnunk azt, hogy a változás mindössze annyi, hogy »Schloss«-ból »Burg«-gá lett a budai vár, — hanem azért német maradt, mert meg kell gondolnunk, hogy a kettő közt a különbséget csakis az e két német szóban rejlő értelmi és fogalmi különbség képes kifejezni s a »Schlosshauptmannschaft«, melyre a rendelet vonatkozik, már két év óta »várpapányság« név alatt ismeretes Budapesten, tehát az új rendszert csakis a német elnevezés használata tünteti fel helyesen.

Nekünk maga a tény becses s az kell örömrésztet bennünk ugy hazafias, mint politikai szempontból.

Lehetetlen ugyanis ennek az intézkedésnek nagy fontosságát be nem látni. A kormány és pártja a közjogi konzervativizmus hazug és nemzetölő jelszavával akarják Magyarországot Bécs jármában tartani, hirdetik és tüzzel-vassal, azaz etetéssel-itatással terjesztik, — hogy a 67-es kiegyezés örök életű intézmény, a melyet minden egyes részben úgy kell meghagyni, mint azt akkor jónak látták, A p p o n y i t, aki a 67-es alapon a nemzeti intézmények fejleszté-

set s a magyar nyelv jogainak a közös intézményekben elismerését programjába vette egyenesen a 67-es kiegyezés ellenségeinek szerették feltüntetni.

Különösen véve amagyar udvartartás kérdése is azok közzé tartozik, a mely kérdéseket Apponyi a 67-es kiegyezés keretében tárgyalhatónak s a kiegyezés »sérelem« nélkül megalkothatóknak tartott. Négy kormány bukott meg azóta, mióta Apponyi azt hirdette, megvalósítására törekedett s e törekvésében mindig elvű segítő társul hozzásegődött az egész függetlenségi és 48-as párt, mely a teljes állami, társadalmi és gazdasági függetlenséget lobogtatja zászlaján, a mit együtt es egyszerre akar és fog kivívni, ha megjön az ideje, — de nem habozik a részletkérdések felmerülése alkalmával is minden egyes esetben megvalósítására törekedni programja azon részének, a mely esetleg megvalósítható: a kormány pedig minden erre vonatkozó kísérletet visszautasított, mondván, hogy a mi több a mai állapotnál, az beleütközik a kiegyezésbe.

Sőt ismeretes még mindenki előtt Wekerle sajnálatos kudarca is, belefogott abba, hogy az udvartartás kérdését napirendre tűzven azt törvényes alkotással formába öntse — s az eredmény nem lett egyéb, mint a magyar zászlósurak szerepeltetése a magyar állami ünnepélyeknél.

S most ime Ő felsége önmagától kiad egy rendeletet, a melylyel de facto megalkotja a külön magyar udvartartást, mikor a budai palotából olyan házat alakít, amelyhez hasonló Ausztriában is csak egy van s eddig magyarizát szerint több nem is lehetett, mivel a kormányok kijelentése szerint a belső udvartartásnak közönsnek s egységesnek kell vala maradnia.

Ebből a tényből nekünk, függetlenségi és 48-as pártnak két tanulságot kell levonnunk.

Az egyik az, hogy a király nem idegenkedik a magyar nemzeti igények kielégítésétől, sőt mikor a többség még nem is kívánja, önmagától lépéseket tesz annak teljesítésére: tehát egész bátran küzdhetünk elveinkért, ha azok a nemzet többségének votumát megnyerik.

A másik az a fontos politikai momentum, mely e kérdéssel a nemzeti párt álláspontja további tartásának kérdésénél felmerül. Nevezetesen ez szinte aranyhidul tűnhetik fel a nemzeti párt előtt, amelyet csakugyan fel is fog használni s száraz lábbal, azaz elvei fentar-

tásával be fog lépni az egyedül üdvözítő kormánypart kebelébe.

Ha ez bekövetkezik, a függetlenségi és 48-as párt egyedül marad, mint szám-bavehető és — hála Istennek! — nagyon is számba veendő ellenzék az országgyűlésen, — erősítése tehát annál inkább kívánatos.

Ez a tény minden szimpatikus volta mellett is csak nagyobb tevékenységre kell, hogy ösztönözzön bennünket, minden 67-es alapon párttal szemben, mert a taktika ezt parancsolja a jelenleg fuzionálni készülő ellenfeleknek, hogy a minden körülmények között ellenzékot alkotandó függetlenségi és 48-as párt gyengítésére már csak az által is törekedjenek, hoay a választások alatt mint ellenzék szerepeljenek, hogy aztán így nagyobb számra felgyűlve olvadhassanak be a nemzeti aspirációkat — legalább részben — királyi parancsra elfogadott kormánypartba.

Ismételjük tehát; nagy dolognak tartjuk a budai »Schloss«-nak »Burg«-gá vedlését, örülünk is neki, mint elveink egyike diadalának, — de ne lankadhat azért kitartásunk a küzdelemben Magyarország teljes állami függetlenségért minden 67-es politikai párt ellen!

A m. kir. koronaőrség szervezetére vonatkozólag a hadsereg rendeleti lapja a következőket közli:

B m. kir. koronaőrség a m. kir. honvédség állományából alkotott katonai osztály, mely békében és háboruban a magyar szent korona, a koronázási és egyéb állami jelvények őrzésére van hivatva. A koronaőrség ezenkívül az udvarnál rendezett ünnepélyekhez és szertartásokhoz, továbbá katonai és egyházi ünnepélyekhez, sorfal, kíséretkép rendelkezhető. A koronaőrség állománya a következő: 1 kapitány mint parancsnok, 1 főhadnagy, 1 kezelő tiszt, 1 korona-őrmesier, 2 korona-őrvezető, 3 korona-őrtizedes, 40 korona-őrgyalogos, 2 korona-őrkürtös, 3 tisztiszolga, 5 háziszolga. A koronaőrség szolgálatára nézve külön szabályzat van érvényben. A koronaőrség parancsnoka, valamint a főhadnagy a m. kir. honvédtisztek csapatjához tartoznak, a kezelő tiszt pedig a m. kir. honvédkezelőtisztek állományához. Ezeknek a koronaőrséghez való áthelyezését a honvédelmi miniszter rendeli el. A m. kir. koronaőrség feletti rendelkezési jog a szent korona, a koronázási és egyéb állami jelvények őrzése tekintetében a két m. kir. koronaört illeti, az udvarnál teljesítendő szolgálatra, valamint a katonai és polgári ünnepélyeknél való részvétel tekintetében pedig a budapesti m. kir. első honvédkerületi parancsnokság, mint honvéd-állomásparancsnokság intézkedik.

KÜLFÖLD.

Ausztria-Magyarország és Románia.

A mióta elhatározott tény, hogy Ferencz József király ez év szeptemberében meglátogatja a román udvart, azóta a hármasszövetség minden lapja élénken foglalkozik ennek a látogatásnak nagy politikai fontosságával.

Ma két lap is foglalkozik vele, úgy tekintélyre, mint súlyra előkelő két lap, a N. Fr. Pr. és a Köln. Ztg. A N. Fr. Pr., mint közvetlenül érdekelt lap, egész kombinációt fűz hozzá, melyben végre arra az eredményre jut, hogy ha Románia nem csatlakozik is hasonlóan a hármasszövetséghez, az majdnem bizonyos, hogy királunk ezt a látogatást nem tenné meg, ha Románia csak nekünk volna barátunk s nem egyúttal a barátaink is. Mert hogy a látogatás nem akar egyszerű viszonzása lenni annak a látogatásnak, melyet tavaly Károly király tett Ischlben, az már abból is kitűnik, hogy míg tavaly a találkozásnál nem voltak jelen a külügyminiszterek, most szeptemberben ott lesznek gróf Goluchowski és Sturza Demeter is.

A románok, mint beavatott bukaresti körökben mondják, nemcsak Ausztria-Magyarország általános külpolitikájával értenek egyet, hanem különösen monarchiánk külpolitikájával. A helyzet keleten éppen nem olyan vigasztalan, mint azt bizonyos körökben tartják s a krétai zendülés éppen úgy el fog pihenni, mint megszűnt a mult télen, legalább a felszínen az örményországi vihar. Románia meg van győződve arról, hogy Ausztria-Magyarország Balkán politikája nemcsak most önzetlen, de önzetlen volt a Káloky arra alatt is, sőt meg van győződve Bukarestben mindenki arról is, hogy nemcsak Romániában, hanem Szerbiában és Bulgáriában is tudja mindenki, hogy a Balkán-államok autonómiájának legjobb öre Ausztria-Magyarország s hogy ez soha nem gondolt arra, hogy egyik vagy másik állam felett protektorátust szerezzen magának. Nos tehát ha a szerb vagy a bolgár kormány időszakonként ellenséges magatartást tanúsít Ausztria-Magyarország iránt, arra a legesekélyebb ok sincs. — Ez az oka aztán, hogy ez a hangulat a szerb

és bolgár dinasztiáknál soha sem talált visszhangra.

Az a nyilatkozat, a melyet Goluchowski a Balkánról a delegációkban tett, a legjobb benyomást tette Romániában, azóta már sem Szerbiában, sem Bulgáriában nem forog fenn kétség Ausztria-Magyarország Balkánpolitikájának őszintesége felől. Ebben a pillanatban Ausztria-Magyarország és Románia baráti viszonyt semmi sem zavarja. Ausztria-Magyarországnak és nincs szándékában terjeszkedő politikát követni s Románia is teljesen követi Macedoniával szemben Ausztria-Magyarország békepolitikáját.

Románia most egész figyelmét arra fordítja, hogy Ausztria-Magyarország, illetőleg Erdély felé kiépítse a vasutait, s az a látzata van a dolognak, mintha a keleti politika csak másodsorban érdekelné.

Románia nem akarja, hogy az a két évtizedes béke, a melyet élvez megszokhattak, s hogy a gazdasági haladás megszakadjon. És ha a császár majd augusztus végén Bécsben időznie, tapasztalni fogja, hogy Ausztria-Magyarország és Románia barátságának élete nem Oroszország ellen irányul.

A Köln. Ztg sokkal rövidbben ír ugyan a látogatásról, de az a bukaresti levél, a melyet közöl, ennek dacára kétségtelenné teszi, hogy ő is nagy fontosságot tulajdonít a látogatásnak. Az elkecseregett párt harcok közt is egyhangú a lelkesedés a miatt, hogy Ferencz József király Romániába jön. A pártküldelemek el nem maradnak ez előtt a nagyfontosságú tény előtt. Ha Romániának a hármasszövetséghez való csatlakozása már a mult évben befejezett tény volt is, azért mégis voltak aggodók, a kik azt hitték, hogy az eedélyi kérdés némileg zavarni fogja a jó viszonyt Ausztria-Magyarország és Románia közt, s miután Ausztria-Magyarországnak a hármasszövetségben is oly nagy befolyása és szerepe van, Románia és a hármasszövetség közt. Mindezek a kétélyek azonban a látogatás folytán eloszlanak, s Romániának nincs kormányképes pártjai közt egy sem, — mely ennek ne örülne. Letrejött a nemzeti liberális kormánynek érdeme, de a konzervatívok és úgy örülnek neki. Biztosra vesszük, hogy abban a tünté-

tésben, a melyet Ferencz József király mellett Bukarestben rendezni fognak, a német kolónia is részt fog venni. Szóval: nincs Romániában senki, ki ünnepnek ne tartaná azt a napot, melyen Ferencz József király Bukarestbe érkezik.

Portugália és a Vatikán. Dr. Ánuttit a müncheni nuncziust a pápa Jaccobini bibornok helyébe kinevezte Liszszabonba nuncziusnak s nagyban hozzá járulni ahhoz, hogy azt a feszült viszonyt, mely Portugália és a Vatikán közt fennáll, megjavítsa. A viszony — mint taán emlékezetben van — tavaly fordult rosra. Don Carlos király meglátogatta Páris, Berlint, Londont s Rómába is elakart menni s a portugál miniszterium, melyet csak a király bizalma tart kormányon, semmiféle agályt nem táplált az utóvira miatt. Nemsokára azonban nehézségek merültek fel. Mialatt a király Párisban időzött, jött a Vatikánból az a hír, hogy a pápa Don Carlost nem fogja fogadni, ha átlépi a Quirinál a küszöbét. Don Carlos tudatta Umbertoval, — hogy jobb szeretné őt Monzában meglátogatni de Umberto király tudatta vele, hogy miután a látogatást Romába jelentette be, hogy Rómában fogadja, vagy sehol. A portugál kormány nagyon kényes helyzetbe jutott, s Jaccobini bibornoknak sikerült kieszközölnie, — hogy az olaszországi ut teljesen elmaradt. Ettől fogva a portugál kormány viszonya a nuncziushoz nagyon furcsa lett s ennek a működése nagyon megbénított. Végre is nem lehetett rajta másképp segíteni, mint Jaccobini visszahívásával.

Amerikai elnökválasztás. Amerikában úgy látszik, Mac Kinleyt le fogja venni Bryan s a republikánus párt győzelme korántsem oly bizonyos, mint azt Európában hiszik. Az Egyesült-Államokban felhalmozódtak a robbanó anyagok. A szociális kérdés minden országban más s az Egyesült-Államokban a nagy keleti monopoliások elleni küzdelemben elesedik ki. Bryanak, a demokrata párt jelöltjének táborában lesznek az elégedetlenek, akiknek száma milliókra rug. A Daily News már ki is írta, hogy Bryan diadala kétségtelen.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A MAGYAROK ISTENÉHEZ.*)

Írta: Kovácsy Kálmán.

Felséges Ur! mindenség alkotója!
A kit nem érint ezredekek sora —
S az ég csillagja éppen úgy dicődit:
Mint lenni a földnek vándorló pora —
Magyar néped hull trónod számolyához
S zendül lelkében minden drága hur —
Oh, hallgasd meg föl szárnyaló imáját,
Jóságos Isten! villámos Hadur! . . .

— A kit teremtél nemzet alkotásra
S hogy lenne harcok első harcosa
S kinek sírját szent lelked bölcsesége
Meg nem mu'atta s nem — talán soha:
Oh, áldd meg! áldd meg! és csodás regékben
Nevét suttozja Munkács . . . Pusztaszer. . .
A míg a vén idő örök harangja
Ujjabb és ujjabb ezredevre ver! . . .

— Kinek lelkét magasztos ezél emelte
S oltár tüztől títta a magyart
S keresztényenség zománczával bevonva,
Szebben esengett a háborui kard:
Oh, áldd meg! áldd meg! s szentté lett nevének
Ne ártsanak röpülő századok —
S magasztalással emlegesse minden,
A míg vallásod napja ránk ragyog!

— Ki e hazának száz égő sebére
Zokogva hinte édes balzsamot
S a rónának megint kalásza termett

*) Holnap d. u. az emlékkertben tartandó ünnepélyen szavalja Szabó Antal.

S a hit s remény is új szárnyat kapott:
Oh, áldd meg! áldd meg! és hátat rebegjen
A rónaság, a völgy, hegy és folyó,
Mig lesz hazáknak egyetlen anyánya,
Mely fenkölt lelke tettéből való!

— Ki bölcsesség s igazság fegyverével
Nagygyá lett honját büszkén járta át
S győztes csatákból otthonába térve,
Mosolygva hallgatá költők dalát:
Oh, áldd meg! áldd meg! s zengő hymnusokban
Dicsérje meg a porszem is Budán —
S tanuljanak meg tőle a királyok
Esengve szállni szent eszmény után!

— Kinek lelkébe honszerelmet öntél
S szabadságért kifent kardot ragadt!
És bujdosó lett . . . s messze . . . messze tőlünk
Mint csillag hullt le tenger gyász alatt:
Oh, áldd meg! áldd meg! és nevért röpitse
Rodostóból a szellő s vihar!
Mig lesz lelkünknek honszerelmi lángja!
S míg lesz a földön egyetlen magyar!

— Ki lánglelkének dörgő szózatával
Villámként gyújtott egykor szerteszét!
S az árva nép, mint föltűzött oroszlán,
Széttörte lánczát! nyűgző ketreczét!
S rendült a föld! s eszméktől ittasulva,
Hőst termelt minden legkisebbke hely!
S a kétféjű sas a vesztett csatákból
Ugy szállott szélylyel, mint hitvány pehely!!

— Ki aztán . . . aztán lelke bántával
Levert honából más országba szállt . . .
És számkivetve — könyvem is kicsordul, —
Galambösz fürttel várta a halált . . .
S egyszerre csak tavasznyílásnak éjén
Reánk csapott a téli bu szele . . .

S számüzeté-e — győzedelmi ut let!
Világ nem látott, mély gyászszal tele . . .

— Oh, áldd meg! áldd meg! és buzgó imával
Keresse föl kisdednek ajka is
S kergesd el azt! kergesd! lángstoroddal!
Kínél a köny . . . fohász . . . virág hami s . . .
S tedd csillagoddá! oh, tedd csillagoddá!
Mely honszerelmet szórjon szerteszét —
S ha háborúra zug az azt üzente!
Tedd hőssé sírja minden por-zemét!

— És áldd meg! áldd meg! régen elviharzott
Szabadságharcunk minden bajnokát!
Régen fölhaltott, szentelt sírjaikban
Pihenjenek csak esőndesen tovább . . .
Fakó napoknak ünnep lett a vége —
S ma látja már agg, iju, férfi, nő:
Gazul kiontott vérükből örökre
A szent szabadság szép rózsája nő!

— És áldd meg! áldd meg! ezt a régi népet!
Örömben, gyászban tartsd meg, mint c-odát!
Mely anayszor csaknem sírjába hullott —
S föltámadott! és újra élt tovább!
S ha Kárpátoktól messze Adriáig
E hon még újra vésztlől mennydörög:
Segítsd! segítsd e népet győzelemre:
Legyen független! s mint Te oly örök!!

Nagyságos urak.

— A „Debreczen” tárczája. —

Írta: Salgó Ernő.

Nem okvetlenül szükéges mindig tömeges báróstitásra vagy érdemek elismerése fejében törtéző nemesítésekre várni, hogy lássa

Nyilvános nyugtázás.

— Elszámolás a népünepélyről. —

Ezelőtt három héttel a nagyerdő bérlői népünepély rendezésére kértek fel egy tizenkéttagú bizottságot. Akkor a bizottság kijelentette, hogy csak az esetben lép akcióba, ha a Nagyerdő bérlői kötelezőleg kijelentik, hogy minden eshetőségre tekintet nélkül, minden anyagi rizikót magukra vállalnak és a tisztajövedelem jelentékeny részét a rendezőség által meghatározandó jótékony célra a bizottság elnökéhez juttatják.

Igy lépett akcióba a bizottság s a megtartott népünepély számadását az alábbi levél kíséretében ma terjesztették a rendező bizottság elnöke elé a Nagyerdő bérlői.

A levél tartalma a következő:

Tekintetes Márk Endre ügyvéd urnak, mint a millenniumi népünepély rendező bizottsága diszelnökének.

Helyben.

Midőn a Tekintetes elnök urnak, ugyszintén az ünnepegy rendező bizottság minden egyes tagjának az ünnepegy rendezése körül kifejtett buzgó fáradozásaiért köszönetet mondunk, egyúttal rendezéssel a felmerült kiadásokról szóló kimutatásunkat ígéretünkhöz képest híven beterjesztjük.

Bárha az 1188 frt 41 kr. bevétellel szemben 1072 f. 85 k. kiadás merült fel, mégis mi Debreczen város polgárai jó nevűnk megóvása érdekében minden áldozatra készek vagyunk s hogy egyúttal a rendezőségnek a jótékony cél érdekében kifejtett buzgólkodását méltányoljuk, s a 115 frt 16 kr. tiszta jövedelmet a sajátunkból ezennel 250 frt az az 500 koronára egészítjük ki.

Tisztelettel megkérjük a Tekintetes diszelnök urat, hogy a jelzett összeget egyetem és katolikus gimnázium javára nakgyobb, az ágostai, év. ref. és izraelita iskolá-javára pedig kisebb arányban kiosztani méltóztassék.

Ismételt köszönetünk kifejezése mellett, maradtunk hazafias tisztelettel

Bornyász József és Társa.

A kiadás és bevételéről szóló kimutatás a következő:

8 pénztárnok a 2 frt 16 frt, 15 felügyelő a 150 frt 22.50 frt. Pénztárnok és felügyelők részére sör 34 frt. Ugyanezeknek délután egy hordó ser 7 frt. Katonazenének 4 hordó ser a 7 frt 28 frt. Műkedvelők előadás költségei 106.80 frt. Terem és világítása 64 frt. Leidenfrost számlája füge, narancs és édességek 21 frt. Mézeskalács Bódogh Gy. től 5 frt. Játékszerek Rosenberg-azár 22 frt. Paczeltnek csokrokért 37 frt. Kellékes, sugó, frizerné, Krémer és fodrász 36 frt. Szalagok, jelvények 4 frt 60 kr. Elveszett, eltört és nem kézbevesztendő anyagok 27 frt 40 kr. 21 napra írásbeli dolgozatokért E. J. alkalmazottnak 30 frt. Versenydíjak készpénzben és ajándéktárgyakban 31 frt 40 kr. Czirkusz, színpadállítás, tűzijáték és faanyaga 173 frt 50 kr. Nyomatványok számlasz., azok expedíciója 96 frt 800 méter guirlandkötés hozzávaló anyaggal 36 frt 70 kr. Boránd díszítési díja 38 frt. Mozsár ágyu, szállítás, puskapor, hajdukezelőnek díja 9 frt 50 kr. Rend. díj 16 frt. 10 jegyszédő a 1 frt 10 frt. Léczek, deszkák, cölöpök s azok fuvarozása 32.80 frt. Szegek, karikák, hinta, kapesok, horgok, drótok 850 kr. Pénztárasztalok bérléte 12.50 frt. Hinta, kötél, ünnepegy bélyegzők 12 frt. Versenyre kirendelt taligások eila 4.80 frt. Ünnepegy napján táligás 3.60 frt. Ácsok és munkások, napszakosok, diadalok, gyermekjátéktér, enni való kapuk felállításához 54 frt. Ünnepegy napján berkocsinak 2.50 kr. Táviratok 2.10 kr. 3 szindarab egynek szerepezése 2 frt 60 kr. Kérvényekre bélyeg tanácshoz, rendőr, pénzügyigazgatósághoz 2 frt. Apró kiadások, papír, toll, tinta, másoló papír, expedíció papír, kisebb szükségletek 10 forint 60 kr. Lebontások, ácsok és munkások, meg nem vett anyagok fuvarozása s b. 42 frt. Kocsi 21 nap előkészület alatt felkérésére 10 frt 40 kr. Összesen kiadás 1072 frt 85 kr, összes bevétel 1188 frt 41 kr. tiszta maradvány 115 frt 56 kr.

A fenti kiadásokról szóló kimutatás bármely tételéről igazoló nyugtát Aornyász és Társa irodájában bárki által megtekinthető.

A rendező bizottság nevében Bornyász József és társának, az ünnepegy rendezésével felmerült nagy áldozatkészességért, a jótékony célra kezeimhez juttatott ötszáz koronáért köszönetemet fejezem ki. A bizottság intézkedéséhez képest ez összegből száz ötven korona az év. ref. egyetem, százötven korona az ágostai, száz korona az izraelita iskolák javára fog még a mai nap folyamán fordítatni.

Márk Endre,
rendb. elnök.

Ujdonságok.

Felhívás!

Az általános örömben, mely minden magyar szívet betölti, most, midőn Magyarország ezeréves fenállását ünnepegyjük, fájó érzés gyűl. Gyászolni hívják titeket a város melletti csatákon elesett hősök véráztatta sírjához. Ismeritek a nagy tragédiát... Midőn már-már beteljesedni látszott a nagy magyar jóslata, reárohant ez árva hazára a felbérelt ellen.

Mely poklok mélyéből idéz
Viszalyok angyalát,
Hogy vérszinnel borítsa be
A béke hajnalát.

S a kised magyar nemzet megmutatta, hogy ereiben még ősi vér buzog, sikra szállott, küzdve, védve ősi szent jogot, a mit isten, ember elhagyott. Hiába volt a küzdelem. A legmagasztosabb ügy felett diadalt aratott a durva erőszak, a küzdők elbuktak, de a bukás is dicső volt, mert fenmaradt az eszme, csak a testet ölték meg, de a lelket nem. Itt folyt a végtusa, itt ásták meg a sírgödört. Oh szent nekünk e hely, hiszen hazánk szabadságáért küzdő bajnokok vére áztatta azt. Lovat kalap-

az ember, mily alaposan demokrata ez a mi magyar társadalmunk, az sem szükséges, hogy zártkörű piknikre vagy arra az emlékezetes bátra hivatkozzunk, mikor uraik rendelkezésére gavallérnak öltözött lakájok táncoltatták a polgárság leányait, hogy reá jöjjünk, mennyire vér é vált nálunk az egyenlőség eszmeje. — Meg azután a báróság és a zártkörű piknik magában véve nem is bizonyít olyan sokat. Csak annyit mond, hogy vannak emberek kiknek örömeik telik benne, ha nevék elé oda bígyeszthetik a »báró« szócskát és tudnak áldozni, sokat áldozni, csak hogy megtehessék — ez pedig a hiuság kérdése; a zártkörű mulatság pedig annyit jelent, hogy vannak emberek, a kik nagyon megválogatják a társaságukat — pedig szabadságában áll mindenkinék. Igaz azonban, hogy az első esetben a hiuság jó helyen kereskedik és rendesen beüt a számítása. — a mi megint már a közönység felfogására vett világosságot, másfelől pedig a kizárólagosság kultusza nemcsak egyes embereknek, hanem egész osztályoknak a büne, — a mi a társadalom szétdaraboltságát tünteti elénk; de azért mégsem ez a legjellemzőbb példa, mennyire hazug nálunk a demokrácia. Vannak általánosabb, mindennapi jelenségek, melyek egyszerűbbek és kevésbé tűnnek fel és a melyek jobban jellemzik a társadalom életének irányát, — meggyőzőbben bizonyítják, mily távol állunk a demokráciától.

Mert korántsem kell a nemesi előnevekhez fordulnunk, — megbizonyosodhatunk másfelől is, hogy habár demokratáknak valljuk magunkat, ugyancsak rabjai vagyunk a cím-körságnak.

Az előtt volt t. ez., téns és tekintes ur, ma — a postahivatalnokok és a pinczerek a

megmondható — mily nagyot emelkedtünk a címek tekintetében. A postahivatalnokokra hivatkozunk, mint a kik a közönység egymást közt való érintkezésének eleven krónikái és a pinczerekre, mint a kik fokmérői annak a viszonyoknak, mely a prancsoló és a szolgálattelvő között van, hogy ma mindnyájan legalább is nagyságos urak vagyunk. — Valaha csak az erdélyi fejedelmek és a helytartó basák voltak nagyságosak, ma mindenki nagyságos ur, a miniszteri titkártól a szatócsig és nagyságos ur odahaza a berkocsis, a nagysága a címe a módosabb házmesternének is.

Ugyan ki fog ezért lármát ütni, ha komikus is a dolog? Hát nem jobb, ha úgy terjesztjük az egyenlőséget, hogy mindnyájan nagyságosra becsüljük egymást, mint ha ellenkezőleg, azt nevezzük egyenlőségnek, ha kölcsönösen minél kisebbre gyömöszöljük magunkat? Meg azután: nem sokkal jobban megérdemli-e az elismerést egy jóra való kereskedő, mint egy léha gavallér? Szó sincs róla: így helyes; de nem ez a lényeges. A nagyságos cím csöpet sem az elismerés jele, hanem hazugság. Erőszak, melyet az udvariasság követ el az emberi gyöngével, vagy pedig ravaszság, mely a megalázkodás mézébe öltözteti a haszon vágyat. Az udvariasság azt követeli, áldozunk a gyöngének, bókolunk és mi áldozunk, bókolunk s nagyságosnak czimezzük egymást; a haszon után való vágy ravaszszá tesz bennünket és azt sugja, építsünk mások húságára, alázkodjunk meg és mi megalázkodunk, »alázatos szolgájak« mondjuk, mikor megemlünk a kalapunkat és roppant reverenciával czimezzük a leveleket.

A ki ezek után azt kívánja, hogy töröljék el ezeket a címzéseket és azt hiszi, hogy ez a hazugság ellentétben van a demokraczi-

ával, kétszeresen téved. Először szegényebbé, ténne az életet egy kellemes vonással, másodsor nem ismeri fel, hogy a nagyságolás rokonságban van a demokracziával. Mert a »nagyságos ur« és a demokrácia megegyezik abban, hogy mindkettő nem más, mint szépitő hazugság. Csunya szó a hazugság és a »szépitő« jelző nem sokat enyhít rajta, de hát ha így van, ki tehet róla? Talán illuziót rombol, a ki hazugságnak mondja a demokracziát és bizony nehezűnkre válik elszakadni az illuziótól; de hát mi köze a kellemesnek az igazsághoz? Vagy inkább el kell hallgatni az igazságot? Ha megtennénk, akkor is karba veszne a fáradság, mert előbb utóbb mégis be kell látnunk, hogy hamis ösvényen járunk. Mondjuk tehát mindjárt az igazságot.

És igaz-e, hogy mindnyájan egyenlők vagyunk, ahogy a demokrácia tanítja? Ellenkezőleg, mindnyájunkat különbözőknek teremt az isten így tanítja a tapasztalat. És igaz-e, hogy mindnyájan egyenlő kötelességek előtt állunk és egyenlő jogokra tarthatunk igényt, hogy a demokrácia evangéliuma kívánja? Ellenkezőleg, mert különbözők az erők, különbözők a kötelességeink is és bizvást különbözők az igényeink is. A demokrácia többi tantételeit m nek felsorolni? A természet ismerete is megmutatja a doktrina alapgyöngéit és ezzel fölöslegessé teszi e cziradék lekaparását. A kik netalán az általános emberi jogra hivatkoznak, rossz fegyverhez nyulnak. A demokracziát apostolai a természet nevében hirdették, a természet pedig nem ismer jogot. Csak erőről tud és gyöngeségről, győzelemről és elnyomtatásról — ebben pedig nincs demokrácia!

Elvessük talán a demokracziát? Csak azért, mert igaz? Épp oly kevésé kell ezt tennünk az egyenlőség elvével, mint az ulva-

pal kell megállanunk ama hősök hamvai felett, a kiknek köszönhetjük, hogy a magyar még nem halotti test, hogy a nemzöt bukásában is nagyszerű maradt, hogy most büszkén zenghet a dal az ezredéves szép magyar hazáról.

Ünnepeljünk! hiszen nem halt ki szívünk-ből a szabadság szeretete. E névtelen hősök sirja felett a szellő hadd susogja, mint tudtak népet, hazát, szabadságot szeretni s meghalni érte. Tanuljunk belőle mindannyian!

Ti hozzátok szólunk agg apák, anyák kik allottatok az óriás sir körül, oh jertek el újra e sirokhöz, vezessétek vissza lelketeket a fájó multba!

Ti hozzátok szólunk, meglett férfiak! Ti reátok szállott az apák szent öröksége, jöjjetek, mutassatok példát gyermekeiteknek, merítsetek új erőt a szent örökség megvédésére!

Ti hozzátok szólunk ifjak! kik lelkesültök nagy eszmék után, jöjjetek, oltások fogékony lelketekbe e szent sirok felett a szabadság magaslatos érzetét!

Te hozzád szólunk Debreczen nagy közönsége! oh jöjjetek mindannyian s a hamvak felett az ünnepélyes perczben legyünk mindnyájan egy akarattal, röjjük le méltóan a hála-kegyelet adóját a szabadság bajnokai iránt, hogy elmondhassuk a költővel az új ezredév hajnalán:

„Egy nemzet gyásza nemcsak leverő,
Nép, mely dícsőt, magasztost így magasztal,
Van abban élni hit, jog es erő!”

A fentartó-bizottság nevében
Bagaméry Károly,
jegyző.

Az ünnepély programja a következő:

- I.
 1. Gyülekezés 1/4 órák a kollegium előtt.
 2. Indulás 4 órák.
- A honvédsiroknál:

rias czimzésekkel. Némelyik hazugságnak van jó oldala is, a demokráciának meg éppen kettő. Először szebbé teszi a tarsadalom életét, másodsor nem nagyon akadályozhatja a természetes előnyilvanulásokat. Mert a hazugság külszine alatt valójában csak kevés megszorítással fejlődik a valóság. Az emberek, ha megnagyságot is egymást, azért úgy gondolhat, mint tettekben és viselkedésben vajmi különböző módon ugyan, de egyforma hévvel lenéznek, ritkábban respektálják egymást és a lenezésnek nemcsak a báltermek a színhelyei, a hol a mágnáskisasszonyok a francia négyes alati rem nyújtják kezöket a nem-kékvérű kisasszonyoknak, a respektálásra pedig nemcsak a politikai klubok tagjai vettek szabadalmat, — mindenütt meg van ez is, az is, az egész tarsadalomban. Hasonlóképpen más értelemben is a demokráta szervezet külső burka alatt, arisztokrata formája van a társadalmi rendnek és az arisztokratikus szellem intézi az emberiség ügyeit.

De ha a nagyságos ur éz a demokrácia a hazugságok birodalmába tartoznak is, annyi bizonyos, hogy jótékony hazugságok. Az egyik leköszörűli a bestia körmeinek a hegyét, a másik módot ad a szegény embereknek, hogy boldog óráikban egyenlőknek higyjék magukat a szerencsésebb sursuakkal, máskor pedig csitítsák vele a lázongó ösztönöket. Valóságos mézes madzag: És ha meggondoljuk, hogy madzag mindig lesz, de nem okvetlenül bizonyos, hogy mezzel kenik be, nem jobb-e, ha megmaradunk annál, melyet most huznak végig mindnyájunk száján?

3. Szózat. Énekl az ácsifjuság dalegylete.

4. Emlébeszéd, tartja Kis Pál, 4 jh.

5. Öseink emléke, Huber Károlytól, előadja a kereskedő ifjak dalegylete.

6. Ünnepi óda, írta Fél Boldzsár 3 jh. szavalja Bagaméry Károly 3 th.

7. Millenniumi induló, Zimaitól, énekl a munkás-dalegylet.

II.

Az emlékerbén.

9. Kossuth-dal Gaáltól előadja a városi dalárda.

10. Alkalmi költemény, írta Kovácsy Kálmán 1 th, szavalja Szabó Antal 3 th.

11. Hymus, énekl a városi dalárda.

* **Isteniszteletek.** Holnap f. hó 2-án délelőtt az ev. ref. templomban az isteniszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: a nagytemplomban F e r e c z y Imre s. lelkész, a kistemplomban D i c s ö f f y József lelkész, az i-potálytemplomban N a g y Sándor senior, a Kossuth-utcai templomban pedig M i t r o v i c s Gyula lelkész. Az ág. ev. templomban az orgonajavítás miatt holnap még nem lesz istenisztelek.

* **Számonkérőszék a városházán.** Debreczen város számonkérőszéke ma délelőtt 9 órák gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt megvizsgálta a közigazgatási tisztviselőknek a folyó év első felében kifejtett munkásságát. A számonkérőszék mindent rendben talált.

* **A kir. főmérnök szabadságon.** A kereskedelmi miniszter leiratilag közölte ma Debreczen város tanácsával és közigazgatási bizottságával, hogy L a t n o v i c s M hály kir. főmérnöknek szeptember elsején kezdődő négy heti szabadságidőt engedélyezett és hogy a szabadságot főmérnök helyettesítésével S z e y b o l d Károlyt kir. mérnököt bízta meg.

* **Tollhiba.** Az e szó jelezte fogalmat minden irni tudó ember ismeri s a D. E. nekünk mégis felhánnya, hogy M á r k Endrével adatuk be a városi közgyűlésen a 21 tagu bizottság kiküldésére vonatkozó elvetet indítványt, holott előbb már említettük, hogy a J u h á s z Ignácze volt Meg sem akadnánk lapírsunknak ezen a régi bogarán, ha ő ezt a bizonyos ujdonságot, melyben a D e b r e c z e n-t figyelmezteti vezércikkének azon pontjára, mely a hírlapírók jogáról és kötelességéről szól s azt állítja, hogy az a vezércikk »lapunk« (már t. i. a D. E.?) legközelebbi számában jelent meg! Hiszen a mi azt illeti ott is helyén lett volna, de azért az a »lapunk« szó mégis ugyanolyan t o l l h i b a, mint a mienk.

* **A Vaskapu megnyitása.** A Vaskap megnyitásához a „Körös“ monitort elküldik Orsovára, a hol a monitor teljesen feldiszitve részt vesz a megnyitási aktusban. A monitor képezi a megnyitáshoz a katonai diszkiseretet s monitorról adják az üdvövéseket. Az orsovai állomáson Krassó-Szörényvármegye főispánja fogadja a királyt. A leutazásra leutazó notabilitásokat az orsovai előkelő családoknál szállásolják el, mert az ottani szállodák nem alkalmasak annyi vendég befogadására.

* **A Zion egyet zászlo-felavatási ünnepélyére** nagyban folynak az előkészületek. Ma küdettek el Ó Felsége és József főherczeg remek kivitelű tiszta aranyból vert szegei. Holnap kerül sorra a többi szeg és a nagyszámu meghívó szétküldése. Az ünnepély programja az ide igtatott műsor szerint igen érdekes lesz.

1. Rákóczy induló, előadja: Magyar testvérek zenekara. 2. Hymusz, énekl: A debreczeni dalegylet. 3. Elnöki üdvözlő beszéd,

mondja: Weisz Sándor elnök 4. Diszbeszéd, mondja: dr. Bakonyi Samu. 5. Felavató beszéd, mondja: főtiszt. Krausz Vilmos főrabbi. 6. Alkalmi költemény, írta és szavalja: dr. Benedek János. 7. Reichmann Árminné zászlóanya jelmondata. 8. Szövegbevéresek. 9. Elnöki zárszó, mondja: Weisz Sándor elnök. 10. Szózat, énekl: A debreczeni dalegylet. 11. Tánccmulatság k e z d e t e 1/2 9 ó r a k o r. — De különösen érdekesnek ígérkezik a táncmulatság, mely ezuttal igazán nagyszabásu lesz. A rendezőség gyönyörű táncrendet is készített s általában mindent megtesz az ünnepély sikere érdekében, a mely bizonyára meg is lesz.

* **Meghívás.** A helybeli nyomdászok dal- és zenekörének tagjai tisztelettel meghívotnak az e hó 3-án este 1/2 8 órák az egylethelységben Kossuth-utca (Szombat-ház) tartandó közgyűlésre. Tárty: Alapszabálytervezet jóváhagyása. Az elnökség.

* **A szerb király Magyarországon.** Sándor király szept. 4-en érkezik Budapestre, hogy megtekintse az ezredéves kiállítását. Sándor király itt időzése alatt meglátogatja Stahrenberg herczegnőt, férjezett Hunyady grófát ivánkai birtokán.

* **Tömeges szerencsétlenségek a hadgyakorlatokon.** Az Arad környékén tartott hadgyakorlatok alkalmával számtalan baleset, megbetegedés, sőt két halálet is történt. S c h ö n f e l d báró tábornag vezetése alatt végbement manőverrel általában az a vélemény, hogy ilyen farasztó, súlyos következményekkel járó hadgyakorlatokra, — az öreg katonatisztek sem emlékeznek. Egy huszár leest a lováról és halva maradt a földön, egy gyalogos napszúrást kapott és néhány órára rá a gyakorlat után meghalt. Két huszár leest a lováról és a karját törte; Rechwalzki tábornok szintén lebukott a lováról, de baja nem történt. A 33-ik gyalogezredből kétszázan lettek betegek, az egyéves önkéntesek közül pedig egy sem bírta végig a gyakorlatot.

* **A horvát zászló.** A horvát országos leváltárban — mint értesülünk — beható tanulmányokat tesznek a horvát-szlavon-dalmát zászló és czimer megállapítására. Ugy látszik, a mult esztendei zagrabi botrányok vezették arra a horvát országos kormányt, hogy bizonyára a magyar miniszteriummal egyetértőleg, Horvát-Szlavon-Dalmátországok zászló és czimer-ügyét tisztázzák.

* **Milliomos kocsis.** Law György, híres amerikai sportsman New-Yorkban 53 éves korában meghalt. Egy milliókkal rendelkező közuti vasut tulajdonosának volt a fia, a ki a különbözőkésben annyira ment, hogy éveken át, mint lóvasuti kocsis működött, csakhogy az üzletet alapjában jól ismerje. Persze, a többi kocsis között nagy volt a népszerűsége. Mikor az apja meghalt, annyira excentrikus volt, hogy néhány száz sportsmant vitt el magával óriási hosszú utakra és ezekkel hónapokon át döszölt és csak úgy szórta a pénzt meg a gyémántokat. Utóbbi időben megnősült és azóta — úgy látszik — mégis csak észere tert, mert visszavonult életet folytatott.

* **Uj puskák.** A Pol. Ért. jelentése szerint a közös hadügyminiszter ujabban 180,000 puskát rendelt, a melyet feliben a budapesti, feliben a steyeri fegyvergyár fog elkészíteni.

* **A vámháztéri hid befejezése.** A vámháztéri hid építésével rövid idő múlva teljesen elkészülnek. A középső részét a hidnak már egészen összeállították s félrakták a még hiányzó gyalogjárókat és korlátokat. Az oszlopok fölött emelkedő obeliszkekről most szedik le az állványokat és még e héten valószínűleg eltávolítják a Dunába vert czölöpöket is.

* **Állatorvosok és a sertés vész.** A földmivelésügyi miniszter, tekintettel arra, hogy az állami állatorvosok működési köre egy egész törvényhatóságuk területére terjed s hogy e miatt a sertésvész föllépése sokszor csak igen későn állapítható meg, az országos állatorvosi egyesület véleményének meghalga-

tása után akként határozott, hogy jövőre a sertésvész körisméjét a törvényhatósági állatorvosok határozzák meg. A sertésvész megállapítására nézve a még 1895. november 3-án kiadott miniszteri rendelet ezután is változatlanul marad.

*** Végzetes esés.** F e k e t e Mártonné 23 éves asszony a minap leesett egy elég magas álványról, mely esés végzetessé vált a boldog állapotban volt fiatal asszonyra nézve. Az esés korai szülésnek lett okozója s a vizsgálat adatai szerint tetemes vereszeség is hozzá járult a szerencsétlen nő kimúlásához, hogy a szülésznőt mulasztás terheli-e, még nincs döntve eddig fölötte.

*** Egy örült felségfolyomódványa.** A trencsényi közkórház egyik elmebetege abban a rögeszmében szenvedett, hogy ő teljesen egészséges és a kórházban csak azért tartják, hogy a testvérei nélküle osztozzanak a birtokon. Hogy a kórházból kiszabadulhasson, folyamodványt írt Ö Felségéhez, melyben báját elpknazsolta s a levelet a kabinet irodára czimezve, el is küldötte. A tót nyelven írt, meglehetősen értelmesen szerkesztett folyamodvány bejárta a felső fórumokat s most a vármegyéhez került. Nagyon bámultak a vármegyénél, meg a kórházban is, mert a titokban szerkesztett és elküldött folyamodványról senkinek sem volt sejtése.

*** Eltévedt.** Egy kis pisze mopsz k u t y a, igazolt tulajdonosa jelentkezék M i k l ó s utca 1975. sz. alatt.

*** Belényesi katolikus.** A napokban valami panaszos dologban a főszolga bírót elölt ált egy belényesi ember. A főszolgabíró faggatja a generáliákat, többek között megkérdezően:

— Milyen vallása?
— Katolikus.
— Milyen katolikus?
— Csak katolikus, — nyöszörgi vizsgáló a kérdező.
— De értsen meg! Milyen katolikus: görög, vagy római katolikus?
— Egyik se. Én belényesi katolikus vagyok.

*** A pécsi katasztrófa.** Aidinger János polgármestert déiben szállították haza lakására. — A faluról Pécsre siettek neje és Schwarz Frigyes kórházi főorvos. Sérülései súlyos természetűek és az orvosok agyarázkódástól tartanak. Ludvip kerületi orvos sérülése is súlyosabb, ő kocsiján éppen a város-háza előtt haladt, mikor az explodáló anyag kocsi-ját érte. Lovait a robbanás megölte.

Oberhammer Antal rendőrfogalmazó sérült ujját amputálták, épp úgy több sebesültön hajtották végre amputálást. Délután meghalt Váry Anna, Z a n k l alezredes szobalánya, ki az explosio percében a boltban volt. A lány nem rég került gazdájával Pozsonyból Pécsre. Meghalt továbbá a boltban megégett ismeretlen 9 éves leánya, ki éppen vásárolt. Quiring József, Köszl dárdai illetőségű tanoncza és egy ismeretlen.

Az irgalmasok kórházából a sebesültek jó része bekötözés után elbocsáttatott és csak hatan maradtak ott ápolás alatt. A városi közkórházban 37 sebesült maradt ápolás alatt, ezek közül többen alig élnek túl az éjszakát.

A legtöbb sebesültet otthon ápolják. Köszl János vagyona fölött elrendelték a bírói zárt. A boltban talált irományokat, elégett és összeolvadt értékeket a főkapitány szobájában helyezték ideiglenesen zár alá.

A vizsgálat teljes szigorral van folyamatban, de a katasztrófa keletkezését eddig nem derítették ki. Délután Göbel Gyula vizsgálóbíró a kórházban Köszl Jánost hallgatta ki, ki valószínűnek tartja, hogy eldött gyufa által gyuladt meg a raktáron levő 5 kiló puskapor és számos rakéta. Egyik segédje, valamása szerint, ismételtlen figyelmeztette Köszl, ne tartson annyi puskaport a boltban, melyből ott vagy 25 kgr. lehetett, de Köszl nem hallgatott a figyelmeztetésre, hanem égő szivarral járt-kelt a boltban.

Délután szakértői bizottság helyszíni szemlét tartott. A bizottságban a törvényemberein kívül részt vettek Dischka Győző igazgató, Skoff Ferencz vegytanítvány, Kleidor-

fer Ferencz bányafelügyelő, Gianone Virgil bányamérnök és Fodor, a 44-dik gyalogezred őrnagya, műszaki szaktekinély, kinek véleménye szerint a robbantást csak 40 kgr. puskapor idézhette elő, mely a nitroglycerinnel együtt robbant fel. Köszl titkolta a puskapor nagy készletét és senki sem tudhatta, hogy a Wertheim-szekerényben volt elzárva ennyi robbanószer. Áruraktára 9000 forintba volt biztosítva, mely összeget azonban nem kapja meg, mert a puskaport be nem vallo ta.

Aidinger polgármester este jobban érezte magát! a sebláze eddig jelentéktelen. A kezelő orvosok jót remé nek. Súlyos sérülése közepe tte is azt óhajtottá délelött, hogy a mára kitűzve volt közgyűlést tartásák meg. de ezen óhaját nem teljesítették. A harmadik halottat, egy fiatal leányt ki a boltban megégett az anyja felismerte: ez Wlasich Mari, 13 éves, bányatelepi leány.

Mindössze még négy, esetleg öt halalozástól lehet tartani.

x Zürich. A Heneberg féle selyemgyárban Zürich Wollishofenben beállott munkaszünetelés a N. Zürich Ztg. szerint megszüntnek tekinthető. A munka újra felvételénél mult csütörtökön több mint 100 munkás jelentkezett, következő napon újabb jelentések történtek, úgy hogy a munka az ő és új gyárban ismét felvehető volt. Azon munkásoknak, kik a mozgalomban részt nem vettek, fizetésüket az egész időtartamra megkapják Heneberg urtól.

Nyilatkozat.

Alulírottak kinyilvánítjuk, hogy *Kohányi Gyula* és ifj. *Gily Ede* urak között felmerült becsületbeli ügy a lovagiasság szabályai szerint elintézt nyert.

Debreczen, 1896. jul. 31.

Hofmann Sándor, **Szűts Kálmán,**
Kovácsy Kálmán, **Harsányi Pál,**
mint Kohányi Gyula ur mint ifj. Gily Ede ur megbízottai.

Táviratok.

Rendelet a bóbányai sertésforgalom ügyében.

Budapest, aug. 1. (A „Debr.“ ered. táv.)

D a r á n y i miniszter rendeletet bocsátott ki a sertéseknek Budapest-Ferencvárosba való szállítása tárgyában. A rendelet a hivatalos lap mai száma közli. A rendelet szerint a Ferencz-városba csakis olyan községekből szabad sertéseket s z á l l í t a n i, a melyek b e t e g s é g miatt zár alatt vannak. A marhalevélen kitüntető, hogy az illető zárlat miért rendeltetett el. A vasúti kocsi, melyben szállították a sertéseket világosan megjelölendő s a sertések a megérkezés után 5 nap alatt leölendő.

A közigazgatás államosítása.

Budapest, aug. 1. (A „Debr.“ ered. táv.)

A jövő héten lesz az országos j e g y z ő k o n g r e s s z u s, melyre eddig mintegy 1280 jegyző jelentkezett az ország minden részéből. Eddig máris sokan megérkeztek. — Holnap délelőtt az országos k ö z p o n t i jegyzőgyűlés évi rendes közgyűlésére Pest-vármegye disztermében. A belügyminiszter a közgyűlésen képviseltetni fogja magát s az illető képviselő n y i l a t k o z n i f o g a k ö z i g a z g a t á s t e r v e b e v e t t r e f o r m j á r ó l.

Az alpesi rózsza.

Irta: **Theuriet André.**

A mult évben történt Savoyában, mikor Jacobus barátommal a szép hegyvidéken, uti táskával a hátunkon kora hajnal óta bolyongtunk a Roc de Chère sziklautain, keresve a hegyek legtrikább virágát, az alpesi rózsát.

Híelt érdemlő tudós botanikusok mondták nekünk, hogy ez a zöld levelű, ragyogó piros virágú növény, mely rendszeren csak kétezer méternyi magosságban a gletscherek szomszédságában található, kivételképen a Roc-on is tenyészik, mely pedig csak ötszáz méternyre emelkedik a tenger színe fölé.

Ez a hegy itt-ott kivillanó fehér házikóival, erős oldalával, óriás szikláival s hangtalan magányával elragadó kepet nyújt. Az ő korbéli krétai labirinth eltörlül e hegy összefonódó, ezerszer elágazó s kereszteződő ösvényei mellett Szerencsének mondhatja magát, a ki el nem téved; minden esztendőben újra utakra lel itt az utazó s minden esztendőben újra kezdheti tévelygéseit. Ugy délután három óra felé járt az idő és színét sem láttuk még semmiféle alpesi rózsának, hanem e helyett alaposan eltévedtünk. A nap hevesen tűzött a sziklákra. Mi ki utat keresve, megindultunk egy kanyargó, folyton irányt változtató gyaloguton, mely végre hosszas gyalogolás után kiindulási pontunkhoz vezetett. Jacobusról csurgott a verejték és szörnyű szomjúságról panaszkodott. Idő rövidre nagyokat nyögött, nyelvvel csettintett, meg-megnedvesítette száraz ajkait és dühöngött a tudósok és naturalisták ellen, c-alóknak, hazugoknak nevezvén el őket. Jacobus ugyanis spiritiszta és rendes szokása testi fáradságát lelki dühöngésekkel enyhíteni, — mélyek mindenkor a század analysis aramlatai ellen irányulnak.

— No látod, ilyenek a híres természet-tudósok! — kesergett a szegény. Az egyik valami vén asszonytól hallotta, hogy az alpesi rózsza a Roc-on is terem s a nélkül, — hogy meggyőződött volna e tény valódiságáról, egyszerűen elfogadta és közzétette. Persze, hogy a többi tudósok is azonnal foglalkoztak ezzel az ostobasággal. Egyikök sem látta ezt a ritka virágot, de azért köteteket írt róla. Látod, ez a modern tapasztalati tudomány! . . . Milyen szánalmas! . . . És ezek az emberek merik a metafizikát alaptalansággal vádolni! . . .

Itt aztán szörnyű heves vitába e'gyedtünk, melynek végeztével vettük csak észre, hogy halálra fáradtak és szomjasak vagyunk s hogy már egy öröklet óta folyton ugyanazon a csalékony uton kóborolunk.

Egy órai ide-oda csatongolás után égre egy sziklafalhoz értünk, melynek tetején a sűrű lombzat közül egy falu barna tetői látszottak elő. Szóltanul — a vitát már előbb abban hagytuk és csukott szájjal, rogyó térdekkel a házak felé tartottunk s végre elérkeztünk a falu egyetlen utcájába, kimerülten, összetörve; a verejték patakokban ömlött rólunk és torkunk száraz volt mint a homok.

A falu, jobban mondva a tanya ki halt-nak látszott. A nép a mezőkön dolgozott és korcsmafélet sehol sem találtunk. Egy diófakkal teleültetett tisztásra értünk, melynek legkiemelkedőbb pontján kényelmes külsejű, ódon ház állott; homlokzatát befutották a vadszőlő indái, átkapaszkodva az oszlopokon nyugvó, faragott erkélyekre.

— Csinos házikó, mormolá Jacobus. Talán kopogtassunk az ajtón?

És elkezdtünk kopogtatni, kezdetben tartózkodva, később mind erélyesebben. Néhány perc múlva az első emeleti erkély alatt egy ablakszárny csapódott ki s az imbolygó zöld lombzat között fiatal bájos, barnafürtű, kekszajú női fej jelent meg s kedves, csengő hangon kívánságunk fölött tudakozódott.

— Nagyon szeretnék tudni, válaszolt Jacobus, kalapját megemelve, hol vagyunk és hol találhatnánk valami korcsmát.

— A falut Echarvines-nak hívják s a mi a korcsmát illeti, nincs efféle az egész környéken.

Ez a válasz annyira kétségbe ejtette Jacobus barátomat és annyira zavarodott képet vágott, hogy a fiatal hölgy önkéntelenül kacagni kezdett.

— Valóban nincsen korcsma a faluban, kezdte újból az ifjú nő, de ön és barátja o'y

faradtaknak látszanak, hogy lehetlenség volna önöket az utszélén hagyni. Hát jöjjenek be mihozzánk, itt kedvükre pihenhetnek.

Erre lejtött s kinyitotta az ajtót, melyen át egy kis előcsarnokba jöttünk. Ez előcsarnok egyik ajtaja a kertbe, a másik egy alacsony szobába vezetett, melynek ablakait viruló jázminbokrok takarták el. Az ifjú nő kezével intett, hogy lépjünk be s mi egyszerre egy szép, telt idomú hölgygel állottunk szemben, kinek friss arcáról ragyogott az élet, homloka értelmet árult el, szemei tiszta kék, s fogai vakító fehérek voltak. Rubázata félig falusias, félig városias volt, de kicsiny, hegyes félézipőiből szürkéselyem harisnya tűnt elő. Nyakában élénk szi ü szalagot, fülében értékes türkiszeket viselt.

— Tessék beszélni, szolt előzékeny mosolyal. I ten hozta önöket Lachenel Claudine házában.

Homályos, nagy terembe vezetett bennünket, hol az ablakok zárva voltak s kellemes, hűvös levegő áradt felénk. Leültetett bennünket s míg én hálás szavakkal fejeztem ki köszönetemet, addig Jacobus barátom, a ki nagy spiritusztasága dacára is szörnyen félt halhatatlan lelkének földi hüvelyét, a nyaka körül csavarta zsebkendőjét és izgatottan járt föl s alá!

— Brrr! . . . szolt borzongva . . . aszszonyom vagy kisasszonyom?

— Kisasszony, választ élénken.

— Tehát, Claudine kisasszony, hideg van az ön szobájában, akár egy tégeremben; kissé atizzadtam s így betetőzhetné ön jóéteményeit valami kendőfelével.

Claudine könnyedén elpirulva ránézett s nevetve mondá:

— Szívesen, akár kettőt is.

Gyorsan felszaladt az első emeletre és visszatért egy nagy téli kendővel és egy selem sállal, melyekbe becsavarta Jacobus barátomat, a ki ilyenképen felzúfrázva a legbőhöbb alak volt a világon. Ő nyugodtan hagyta magát begöngyölni s komoly maradt, mint a számár, mikor simogatják.

— Jobban érzi már magát — kérdé Claudine kissé tréfálózva. Azonnal hozok egy poharka jó bort.

— Köszönöm — felelt Jacobus az agglegények szokott modortalanságával, jobb szeretnék valami meleget. Az egészségesebb.

Ő vidáman engedett minden szeszélyének s egy bögre meleg tejet hozott neki. Miközben Jacobus „lelkének földi hüvelyét” gondolta, én Claudine kisasszonnyal társalogtam. Sok természetes esze volt és jól tudta előadni mondókáját. Hosszabb ideig ét Párisban; egyik nagybátyja, kinek ő volt örököse, teljesen elaggott s így vissza kellett térnie a vidékre, hogy ápolja s a háztartást vezesse.

— Egészen elparasztosodtam, tette hozzá könyveden; vigyazok a magtárakra s beszélgetek öreg bácsimmal, ki már nem tud fölkelni a székéből. A szobája falait teleragasztottam képes papirokkal s azzal mulattatom, hogy elmondom neki a képeken ábrázolt emberek történetét; már egy egész falat lemeséltem.

Igy töltjük az időt, nyugodtan, vidáman. Elragadó volt, mikor mesélte, mikép fogott hozzá az öreg mulattatásához. Most is csak azért hagyott el bennünket, hogy az öreget elaltassa. Könyveden tűnt el az emeletre vezető lépcsőn, miközben Jacobus barátom tágra nyitott szemekkel s rajongó bámulattal tekintett utána.

Csak az ebédnél találkoztunk ismét, melyet tár-aságunkban költött el; jó, izletes volt ez az ebéd, amolyan falusias, mely ingerli a városi ember inyét s a poharakban csak úgy gyöngyözött a savanykás új bor. Claudine sokat nevetett a Roadé Chére-re való kapaszkodásunkon, alpesi rozsa utáni vágyódásunkon és oly egyszerű, oly természetes, bájos és üde volt, hogy Jacobus barátom, a ki még mindig kendőibe volt gyömszölvő, udvarolni kezdett neki. A csipős hegyi bor a fejébe szállott s ő

Claudine kisasszony legnagyobb multságára oly képgazdag, ragyogó nyilatkozatokban tört ki, hogy vetekedett az Énekek énekével. Mikor egy percze magukra hagytam őket, hogy a kertben szivarra gyujtsak, hallám, hogy Jacobus barátom még nagyobb rajongással és lelkesedéssel kezdett beszélni. Claudine csengő kacagással válaszolt barátom ömlengéseire, azután csönd lőn, melyet egyszerre erős csattanás szakított meg hasonlatos ahhoz, mikor egy jó széles tenyer az arcához verődik. Hamar odasiettem és a lámpa fényénél ott láttam Jacobus barátomat szánalmas vergődésben és Claudinet, a mint magasra egyenesedve haragosan villámó szemekkel tekintett reá. A mint megpillantott, megenyhült szigorú arc-kifejezése s újra nevetni kezdett.

— Nem véli, hogy barátja újra meglehetősen nekiperült? . . . Bizonyára napszúrást kapott én ajánlom neki, hogy térjen pihenni.

Közgazdaság

A bolgár vasutak építése. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter tudatta a debreczeni keresk. és iparkamarával, hogy a bolgár vasuti miniszterium sinek, talpfák, hevederek szállítására f. évi aug. 13-án lejárandó pályázatot hirdet. A feltételek a nevezett miniszteriumnál megtekinthetők.

Gabonaszállítás a délvidéki katonaság részére. A cs. és kir. 7-ik hadtest intendánsága 1700 mm. búzát, 9065 mm. rozst és 19,315 mm. zabot szándékszik bevásárolni a temesvári, aradi, szegedi és nagyváradi élelmezési raktárakba szállítva. Az eladási ajánlatok f. évi aug. 10-ig fogadtatnak el a fent nevezett intendánságnál Temesvárott. — A feltételek a ker. és iparkamaránál megtekinthetők.

Szállítók figyelmébe. A magyar kir. államvasutak igazgatósága az 1897. évre, esetleg az 1899. év végéig pályázatot hirdet az összes beszerzendő anyagokra. Az ajánlati minták a ker. és iparkamaránál megtekinthetők, az ajánlatok beadására határidőül 1896. aug. 29-ike van kitűzve.

Zabszállítás a kassavidéki katonaság részére. A cs. és kir. 6-ik hadtest intendánsága 1896. októbertől 1897. májusig a kassai, Nyiregyháza, Miskolcz, Eperjes és Munkács állomásokra szükséges rozst és zabra árlejtést hirdet, mely f. évi aug. 25-ig beadandó. — A feltételek a ker. és iparkamaránál megtekinthetők.

Szállítások az államvasutak részére. A m. kir. államvasutak Budapest—balparti üzletvezetősége a vonalai részére szükséges faanyagok szállítására f. évi aug. 18-iki határidővel pályázatot hirdet. Részletes pályázati feltételek, méretjegyzékek és ajánlati űrlapok a kereskedelmi és iparkamaránál kaphatók.

Fémszállítás az államvasutak részére. A m. kir. államvasutak igazgatósága a szükséges fém, aczel és vasneműek szállítására pályázatot hirdet. — A pályázatok f. évi aug. 25-ig adandók be, — a feltételek pedig a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

Szén és szalmaszállítás a hadsereg részére. A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség részére szükséges szén, szalma, zab és szén szállítására pályázatot hirdet. — Az Eperjes, Eger, Igó, Kassa, Miskolcz és Besztercebánya állomásokra nézve a pályázati határidő f. évi aug. 11., a Máramaros-Sziget, Munkács, Nyiregyháza, Szatmár és Ungvár állomásokra pedig f. évi aug. 17-ike. A feltételek a ker. és iparkamaránál megtekinthetők.

Vaseladás az államvasutaknál. A m. kir. államvasutak igazgatósága mintegy 500 tonna ócska aczelsint, 2200 tonna belföldi ócska vassint, valamint 3000 tonna külföldi ócska vassint szándékozik elárusítani. — A venni szándékozók ajánlataikat f. évi aug. hó 18-ig jelentsek be, a pályázati hirdetmény pedig a keresk. és iparkamaránál tekinthető meg.

Budapesti gabonatözsde

július 31.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u d a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	76	—
» »	77	6.40	6.50	78
» »	79	6.55	6.65	80
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.45	6.55	78
» »	79	6.65	6.70	80
Pes. vidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.45	6.50	78
» »	79	6.60	6.65	80
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
» »	77	6.4	6.50	78
» »	79	6.55	6.65	80
Bácskai ó	75	—	76	—
» »	77	6.50	6.60	78
» »	79	6.65	6.75	80
Észak magy	75	—	76	—
» »	77	—	78	—
» »	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram.
Rozs elsőrendű u	70—72	5.35 5.40
» másodrendű »	—	5.30 5.35
Árpa takarmánynak »	60—62	4.45 4.70
» égetni való —	62—64	0.00 0.00
» serfőzdei —	64—66	6.20 6.50
Zab — — — — u	39—41	6.10 6.50
Tengeri búsa i — u	—	3.75 3.80
» más nemű —	—	3.60 3.70
Repcze búsa i	—	0— 0—
		9.50 10.10

Kőbányai sertés-piacz.

július 31.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként — 400 klgon felüli sulyban) — 45 krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klgm sulyban) — krig. 3. Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 46—47 krig. 4. Fiatal közép páronként 251—320 klg. — sulyban 48—49 krig. 5. Fiatal könnyű (páronként 250 klgm-ig terjedő sulyban) — 46—47 krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép páronként 220 — 280 klgm-ig terjedő sulyban) 44 krig. Könnyű (páronként 220 klgm-ig terjedő sulyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 200—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgm-ig terjedő sulyban) 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi júli hó 29-ik napján volt készletben 7347 drb. 1896. július hó 30. napján felhajtott — drb. 1896 július 30. napján elszállított 49 drb. 1896. évi július hó 31-ik napjára maradt 7248 A hizottsertés üzletirányzata változatlan.

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Második kötet. 128

A végszámadás.

(Folytatás.)

A vadon vidék láthatárán nyugat felől egy torony csillaggombja fénylett! de nem gondolatát-e a bujdosók, hogy a helység ellenséggel van elárasztva?

Egy magasztos fa lombjai alatt megállt a három bujdosó és Farkas szomorúan tekintett szét.

— Itt megvárjuk a sötétséget, szolt tompán, míg a két árva remegve simult oldalához; — az éj sötéte elfőd, megoltalmaz, ekkor utnak indulunk.

A fához közel széles mély vizmosás volt, Farkas odament, megvizsgálta, ha száraz-e medre? száraz volt és benőve bokrokkal . . . Farkas odainté árváit. Mind a hárman leszálltak a vizmosásba, hny ott bevárják az éjt. Farkas koronként fölment a vizmosás partjára és széttekintett.

Legnagyobb baja volt, hogy még mindig tábornoki egyenruháját viselte, a rettegett kard is még oldalán csüggött, de ez már nem nyújthatott neki védelmet, vigasztalást.

Midőn utolsó csatája csapatját fölsozlatta, büszkesége nem engedte, hogy valamelyik guerillája népies öltözetét elkérje. A rongyos elvadult alakú harezosok mindegyikének szükségére volt tépett öltözetére, s a vezér biboruháját egyik sem használhatta volna. Az előtt pedig a gyors, nyugtalan bolyongásban egészen megfélekedezett arról, hogy magának közönséges ruhákat szerezzen, annál is inkább, mert minden emgerlaktá helyet kerültek. A mohó sietség nem engedte, hogy tervet készítsen jövőjéről s az átélt lelki szenvedések szórakoztató tettek. Mikor eszébe jutott, már késő volt. A végzet pallosa függött feje fölött, mint annyi jelesnek ama borzalmas időkben, kik minden egyébre gondoltak, csak életük megmentésére nem bírtak számító taktikával.

A rettegett villámvezér most itt leskelődött az árokparton s félmie kellett önmagától, saját híretől, alakjától.

Oh minő nyomorult az élet!

A nap lement, de az éj világosan jött el, mert a hold kibújt a felhők mögül s bevilágította a vidéket. Farkas egy ideig még bizott a lombha vándor felhőkben, de az ég csak nem akart beborulni.

Most egyszerre lódobogás hangzott távolról, Farkas fölkapaszkodva a vizmosás partjára, leste a lovasokat, a két árva pedig szorongva simult egymáshoz egy bokor mellett.

Két kozák lovas jött. Farkas nem tudta, hirtökök-e, vagy a seregtől elmaradt tévelygők, vagy éppen valami cirikábó csapat előőrsei?

— Majd tovább mennek: gondolá Farkas — De azok nem mentek tovább.

A fához érve, az egyik megszólalt oroszul. (Farkas ismervén a szláv nyelvet, megérté őket.)

— Atkozott víztelen vidék! Megöl a szomjuság!

— Lovaink is szomjasak — mondá a másik.

— Az a torony pedig messze van.

— Talán nem is torony az.

— Ebben az árokban talán lesz víz. Szállj le, nézd meg.

Farkason hideg borzadás futott végig; árváira gondolt.

Az egyik lovas csakugyan leszállt lováról...

Farkas lement övéihely, ő is a bokor mögé vonult, keze göresösen szoritotta a kardmarkolatot s szeméi félelmesen csillogtak.

A kozák alakja már feltűnt a parton, s vagy 15-20 lépésnyire a rejtőzöktől leereszkedett a lejtőn... szeléngett a fenéken, aztán fölfelé kezdett haladni, éppen azon bokor felé, hol Farkas és a két árva voltak elrejtözve. Ha a bokrot eléri, lehetetlen, hogy észre ne vegye őket.

Farkas most eleresztette kardja markolatát... itt az nem ha enél... ellenségét egyszerre kell némává tennie... Csendesesen lesatolta a kardot s átadta Berthának... Szeméi villogtak a harez szenvedélyétől... Most volt elemében.

(Folyt köv)

Nyilttér.*

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókurák gyanánt, egy ezen viz, valamint egyéb ásvány vizek használata után: s

MATTONI-FELÉ
GISSHÜBLER
SAVANYÚ-KUT

Jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Rendszeresen (de thermis, Carlsbadensis tractatus) úgy nyilatkozik, hogy a Giesshübler savanykút Karlsbad dicsőségére szolgál, s hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza. (Losehner údvári tanácsos monográfiája Giesshübler uschteinről.)

A Nagy-Csapó-utca 323. számú háznál levő „Koronaház” czimzet vendéglői helyiség tánczteremmel együtt, részben vagy egészben kiadó.

Értekezhetni Kis-Csapó-utca 381. sz. a.

Leszállított árak!

Az idény előrehaladottsága folytán

Cretonok	mtr. ára 16 kr.
Batistok	" " 31 "
Gyapju delaine	" " 39 "
Atlas satinok	" " 40 "

Gyapju női divat-kelmék

hozzá illő diszkekkel

NAPERNYŐK FELÁRON.

BOROS TESTVÉREK

női divatáru házában

Debreczen, Kossuth-utca 3. szám.

Eladó debreczeni ház.

A kis mester-utca 1172 sz. ház 8250 □ öl ondódi földjével együtt eladó.

Levélileg értekezhetni G a l g ó c z y János gazdatisztel (Szabolcs megye.) Kisvárdán, R a b o c z k y tanyán.

Julius hó 18-tól a tavaszi és nyári idényről

visszamaradt divatárukat

fél árra szállítottuk le

és azokat u. m.:

Női ruhaszöveteket mtrként 20 krtól 130 krig.
Jó mosó franczia Batistokat 30 krtól 40 krig.
Jó mosó atlas szateneket mtrként 30 krtól 42 krig.
árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa
Debreczen.

ELSŐ DEBRECZENI

paplan-gyár

Debreczen, Széchenyi-utca.

Paplanok, madráczok

mérték szerint

gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Eladó tanyaföld.

Az Elepen, a Kadaresi csárda közelében egy

3 nyilas tanyaföld

a rajta levő gazdasági épülettel

eladó.

Értekezhetni Kossuth-Széchenyi-utca 2469. sz. a., a tulajdonossal.

SZÖLLŐSI GYÖRGY
ékszerész
Debreczenben, Főpiacz, a városházzal szemben.
Ajánlja du-san berendezett

arany, ezüst, ékszer és órarakatárát.

Különösen:

Remek tüzi } **Brillant boutonok** 50 frtól 600 frtig és feljebb.
" Solitir gyűrűk a legolcsóbb ártól 200 frtig.

Mindennemü művészi kivitelü

ARANY, EZÜST TÁRGYAK.

Valódi svájci gyártmányu finom szerkezetü férfi és női ÓRÁK 1 évi jótállás mellett.

Mindennemü ezüst tárgyak, különösen evőeszközök a napi árkelet szerint, ugyszintén minden e szakmához tartozó munkák, javítá-ók és vésések a legolcsóbb árszámítás mellett eszközöltetnek.

Szilid szolgálat jótállás mellett.

A Steiner Gyula

esődtömegében
Vasárnap augusztus hó 2-án
női blusok
és
gyermekruhák
kerülnek eladásra.

Nagy raktár apasztása
végül
befőttes
üvegorkás üveget
leszállított áron ajánlok
Lám Sándor
Debreczen
üveg és porcelán kereskedő
piacz és hatvan-utca
sarkán.

Egy darab légyfogó üveg 5 kr.

Minden
sebesülésnél

„Wiener Cosmet. Oel“

(bécsi cosmeticus olaj)

megbecsülhetetlen szolgálatot tesz ház, család, iparnál és utazáson. Üvegcsékben a 1 és 2 korona. Kapható Dr. Rothschnek Vilmos gyógyszerárán. Prospectus ingyen.

Egy tényállás.

Általában elismertetik, hogy a mai nővilág a **Pompadour-pasta** mindennapi használatának köszönheti ama gyönyörű bőrszínét és ama halvány és aristokratikus arcüdeségét, mely a valódi szépség ismertető jeleit képezi. Egy mindenkori tiszta, soha fel nem pattogzott vagy folszaggatott bőr-arc és kéz szabad barázdáktól, hólyagoktól, fagy és melegségi foltoktól, mind ezen előnyök eredményeztetnek, ha a toalettehez a valódi **Pompadour-pastát**, a **Poudre-Pompadour** és a **Rix-szappant** használjuk. — Ezen orvosi illatszer-czikk igen gyakran magok az orvosok által is ajánlatik.

Hogy az utánzásoktól megóvassunk, győződjünk meg, hogy minden üvegcsén a **Rix, Wien II, Praterstrasse 16, Rix-Hof** aláírás fel van tüntetve

„ISTVÁN“ GÖZMALOM LISZT

gyártmányainak raktára.

ÚJ CZÉG.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Rosenthál Dániel urnak régen fennállott

fűszer- és liszt üzletét

átvettük s azt

ROSENTHÁL DÁNIEL és FIAI

törvényszékieleg bejegyzett czégünk alatt fogjuk tovább folytatni.

FÜSZER-, LISZT-, CSEMEGE-

és gyarmatáru üzletünket

letesemen megnagyobbítottuk s a kor kívánalmainak megfelelőleg úgy rendeztük be, hogy

nagyban és kicsinyben

mindenkor a legmérsékeltebb árszámítás mellett szolgálhassunk. Főbb czikkeink:

Czukor, Kávé, Rizs, Petroleum,
császárolaj, thea, rum, thea-sütemény, francia és magyar Cognac, pezsgő, peccsenye és asztali borok, valamint

minden fűszerárut

csakis elsőrendű czégektől szerezzük be, és tartjuk folyton friss minőségben raktáron.

A n. é. közönségnek a régi czég iránt tanusított pártfogását kérjük az új czégre átruházni azon ígéretünk ellenében, — hogy m. t. vevőink meglegedését úgy ár, mint az áru tekintetében kiérdemelni fogykezeltünk leend.

Tisztelettel

Rosenthál Dániel és Fiai,

Kenyérpiacz- és Csapó-utca sarkán.

Naponta friss élesztő.

4—5% mellett

rendes és rendkívüli
jelzálog kölcsönöket kieszközöl,
valamint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4—5%-kal rendezzi gyorsan és diszkrét minden előleg nélkül

Herczeg Sándor

Budapest, Gyár-utca 19.